DONATO

CARRISI

DŮM TICHA

THRILLER

DŮM TICHA

DONATO

CARRISI

DŮM TICHA

přeložila Sára Rodová

VENDETA

Copyright © 2024 by Donato Carrisi

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.

Translation © Sára Rodová, 2026
Cover © Martin Kopecký, 2026
© DOBROVSKÝ s.r.o., 2026

ISBN 978-80-277-8838-5

Věnováno Antoniovi a Vittoriovi,
mým chlapečkům,
za sny, které mi vyprávějí.

7. června 1994

Den, kdy ti osud zaklepe na rameno, ti bude připadat stejný jako všechny ostatní dny.

Varování, které jí její dědeček často opakoval, když byla malá, se velice podobalo jednomu starému africkému přísloví. Možná proto na něj myslela každé ráno od chvíle, co přijela do Pakali.

Erica De Rotiová už od dětství nesnesla myšlenku, že ji osud překvapí nebo že ji náhlé životní zvraty zastihnou nepřipravenou. Aby tento svůj postoj změnila, rozhodla se vypravit na konec světa.

V pětatřiceti letech se chtěla zkusit stát fatalistkou.

Potom co strávila mrazivé Vánoce ve Florencii, se v lednu znenadání ocitla na místě, kde vládlo horko, neviditelná síla, která ničila a vyčerpávala. Jenže skutečným problémem nebylo těch čtyřicet stupňů, stabilních i v noci. V té malé vesnici v regionu Tambacounda se všechno zdálo tvořené prachem, dokonce i lidé. Každou věc a každého člověka pokrývala tenká patina, jako druhá vrstva nebo druhá kůže. A nešlo se ho nijak zbavit: když jste ho z něčeho sfoukli, vteřinu nato jste si všimli, že už je tam zas. Byl všudypřítomný. Vdechovali jste ho, lepil se na vás, měli jste jím potažené vlasy i oblečení. Při jídle jste ho cítili mezi zuby, a když jste se neúspěšně snažili uhasit žízeň, škrábal vás v krku.

V té části Senegalu, kde řeka Gambie nabízí krajinu neposkvrněné krásy, si lidé na prach nikdy nezvykli a vzývali období dešťů jako vysvobození.

Erica De Rotiová často uvažovala o tom, že ještě o pár měsíců dříve by si nedokázala představit, s jakými těžkostmi se bude potýkat. Bylo neuvěřitelné, jak se její priority za tak krátkou dobu změnily. Sprcha, čisté povlečení, nebo dokonce i večerní vánek se staly těmi nejcennějšími komoditami.

Erica byla dětská psycholožka. Tím, že přijala nabídku přestěhovat se na rok do Afriky jako dobrovolnice, se okamžitě chopila příležitosti nechat svůj starý život za zády.

Na pediatrickém středisku ve vesnici dvacet čtyři hodin denně žila a pracovala v úzkém kontaktu s kolegy pocházejícími ze všech koutů světa. Lidé přijížděli a zase odjížděli, střídali se každých šest měsíců, takže nikdo neznal minulost ostatních a budoucnost byla jen prchavým konceptem, tak jako všechno v Africe. Záleželo jen na přítomnosti.

A přítomnost Ericy De Rotiové tvořily děti z Pakali.

Pediatrické středisko sídlilo ve starém katolickém misijním domě, opuštěném kvůli úbytku věřících. Místo kněží zaujali lékaři-dobrovolníci a proměnili ty zchátralé stěny v důležitou oporu místního obyvatelstva. Provoz fungoval horko těžko, jen díky příspěvkům dárců ze Západu, kteří dostali šanci ulevit platebním příkazem svému svědomí.

Místní potřebovali lékařskou pomoc, ale Erica De Rotiová se přihlásila s vědomím, že jim může nabídnout jiný druh léčby.

Specializovala se na hypnózu.

Erica se každý den potýkala s nejrozličnějšími traumaty a strachy, které jsou dětem ze zemí prvního světa často neznámé. Nejčastější případy se týkaly toho, že malým

dětem oba rodiče odjeli za prací a za důstojnějším výdělkem do bohatších zemí. Mnohé z nich ani nevěděly, jestli se máma s tátou dostali do cíle živí.

Ericu okamžitě překvapila duševní síla, která se u těchto dětí vyvinula. Ji samotnou tahle síla zotavovala.

Cizí smutek je nejúčinnějším lékem na smutek vlastní.

Ne vždy bylo snadné jim pomoct. Kromě rozdílných tradic a zvyklostí představoval hlavní překážku jazyk. V té oblasti se mluvilo ponejvíc jazykem *wolof* nebo variantou francouzštiny, aspoň té se však Erica naučila rozumět.

Procvičovala to s jednou sedmiletou holčičkou, z níž se chtě nechtě stala její učitelka.

Malá Fatou měla pronikavý pohled a na hlavě vodopád dredů.

Než její rodiče odjeli do Evropy, svěřili ji do péče tetě, která ji brala na středisko každé úterý v deset hodin. Fatou byla jednou z prvních Eričiných pacientek a jejich sezení už probíhala skoro šest měsíců.

Toho krásného červnového rána holčička přišla v červených šatičkách a bosa. V uších měla sluchátka a poslouchala hudbu z discmanu. Ten jí darovala Erica, která se ho vzdala ráda, protože okamžitě dostala na oplátku zářivý bezzubý úsměv. Jediným problémem bylo sehnat náhradní baterie.

V přeplněné čekárně, kde se kvůli dusnu skoro nedalo dýchat, si Erica všimla Fatou okamžitě. Přestože byla holčička zcela zabraná do poslechu hudby, psycholožce se podařilo na sebe upozornit pohybem ruky. Fatou vstala ze svého místa, rozloučila se s tetou, s níž se měla za čtyřicet pět minut znovu setkat, a jako vždycky se vydala za terapeutkou.

Vzhledem k tomu, že středisko neustále fungovalo v provizorních podmínkách, Erica neměla vlastní ordinaci,

kde by mohla přijímat pacienty. Musela si vystačit s první volnou místností.

A tak s Fatou vstoupila do prostoru, kde kdysi bývala komora. Teď tam stála stará neforemná pohovka a jedna židle. Ten první kus nábytku byl pro Fatou a ten druhý pro Ericu.

Jelikož na petrolej do elektrického generátoru nebyly prostředky, větrák na stropě se nehýbal. Jediný zdroj vzduchu představovalo okýnko vysoko na zdi, jímž pronikaly hlasy dětí pracujících na zahrádce bývalého misijního domu, kde se pěstovala okra a vigna čínská.

Potom co se Fatou posadila na pohovku, sundala si sluchátka a spolu s discmanem je položila na zem.

„Jakou hudbu teď posloucháš?“ zeptala se Erica francouzsky.

„883,“ uvedla holčička název známého italského popového dua.

Psycholožka byla ráda, že jí předala svůj hudební vkus. „Jak se máš, Fatou? Je doma všechno v pořádku?“ zeptala se pak, protože vždycky chtěla vědět, co se děje v rodině.

„Všechno při starém,“ potvrdila holčička a měla tím na mysli, že se doma nic nezměnilo: jak psycholožka dobře věděla, její teta s babičkou se často hádaly.

Pak se jí Erica zeptala na školu. Fatou jako vždycky odpověděla vyhýbavě, ale vyklouzla jí jedna věta, která spustila poplach.

„Nerada chodím o přestávce na dvůr.“

Jestliže už tam nechce chodit, možná se mezi ní a spolužáky stalo něco nepříjemného. Erica ale nevěřila, že k tomu Fatou ještě něco dodá. Obvykle z ní většinu informací vymámila v hypnóze. Krátký rozhovor, který hypnotickému sezení předcházel, byl jen přípravou na jeho průběh.

Už nebylo nutné Fatou pobízet, aby se natáhla na pohovku, dělala to sama od sebe. Upravila si vlasy za krkem, aby ji nešimraly, pak si lehla a paže nechala volně podél těla. Nezavřela oči, dokud ji k tomu Erica nevyzvala.

Psycholožka si postavila židli asi dva metry od ní, aby mezi nimi zůstala jakási „neutrální zóna". Vzdálenost byla nezbytná k vytvoření iluze bubliny, v níž se měla Fatou vznášet.

Každý hypnotizér má svou metodu, jak navodit stav transu. Někteří používají vodicí předmět jako kyvadlo nebo hodiny. Jiní si vystačí s doteky, zvuky nebo vlastním hlasem.

Erica De Rotiová si zvolila malé tranzistorové rádio.

Stanice FM vysílaly hudební a zábavní pořady. Erica však posunula volič tak, aby zachytila vysílání AM, na středních vlnách, protože mezi těmito vzdálenými frekvencemi, které se už skoro vůbec nevyužívaly, se skrývalo nekonečno statických zvuků, šumění, elektrostatických výbojů a elektrického šeptání, jež vytvářelo dokonalý umělý habitat pro nevědomí.

Potom co Erica požádala Fatou, ať zavře oči a na nic nemyslí, náhodně vybrala jednu prázdnou stanici a nastavila hlasitost bílého šumu na střední hodnotu. Postavila rádio na opěrku pohovky a nařídila pacientce, aby uvolnila končetiny a ramena. Jak holčička postupně přecházela do klidového stavu, terapeutka měnila frekvence a vybírala je na škále 526 až 1620 kilohertzů s kanálovou roztečí devět kilohertzů.

Obvykle Erica při hypnotizování dítěte tyto limity nikdy nepřekračovala, neboť střední vlny mohly narušit přirozené rytmy psychiky a navodit nepříjemné pocity, jako jsou závratě nebo dezorientace.

Fatou se začala uvolňovat a poddávat se transu.

Vydaná napospas svému nevědomí odpověděla na všechny hypnotizérčiny otázky a prozradila jí i důvod, proč už nechce chodit o přestávce na školní dvůr. Jak se zdálo, vyhlídly si ji nějaké holky a šikanovaly ji pokaždé, když k tomu měly příležitost.

Hypnotizéři se obvykle omezují na to, že pacientům naslouchají, jako by byli obyčejní svědci nebo zpovědníci. Když se dozvědí nějaké bolestné skutečnosti nebo tajemství, zmocňuje se jich frustrace, protože nemůžou zabránit, aby se určité události přihodily znovu.

Jejich úkolem je pomoct pacientům tu příhodu emočně zpracovat. Ale občas jim můžou také poskytnout nástroje k tomu, aby se ochránili. V tomhle konkrétním případě se Erica rozhodla, že pomůže Fatou těm šikanérkám čelit.

Dodá jí trochu odvahy.

Jenže holčička se v tu chvíli nacházela na příliš povrchové úrovni transu na to, aby mohla Erica ovlivnit její vůli a podmínit její budoucí chování. Musela ji postrčit hlouběji do jejího nitra. Kolečkem hledala další radiofonní frekvenci a náhodou narazila na jedno podivné vysílání.

Tohle ještě nikdy nezachytila.

V tom šumění, které znělo jako tajný zpěv podmořského světa nebo tanec planet v nesmírně vzdálené galaxii, byly slyšet podivné trhané zvuky.

Zněly jako hlasy. Spousta hlasů, které se navzájem překrývaly. Ale harmonicky.

Ten efekt byl příjemný. Erica se podívala na tuner tranzistorového rádia, aby zjistila, kam ručička míří.

Frekvence byla 723 kilohertzů.

Fungovalo to, jelikož se zdálo, že se malá pacientka zabořila do polštářů pohovky ještě hlouběji.

Erica se chystala poučit Fatou, jak přistupovat k těm šikanérkám, jenže holčička bez vyzvání promluvila.

„Kde to jsem?“ zeptala se dokonalou italštinou.

Ta otázka Ericu zmátla a vyvedla z míry. Rychle se z toho šoku vzpamatovala a snažila se pochopit, co se to právě stalo, neboť Fatou jejím jazykem nikdy nemluvila. Vlastně v ní vždycky budila dojem, že mu ani nerozumí. Je možné, že to celou dobu jen předstírala? A i kdyby, kdy a kde se ho naučila? Z písniček 883?

„Jsi tady se mnou,“ odpověděla Erica italsky.

Holčička nic neřekla. Ale po chvíli dodala: „Kde jsi? Nevidím tě.“

Další znepokojení, další zmatek. Nic podobného Erica v životě neviděla. „Jsem tady, vedle tebe,“ uklidňovala ji.

Fatou se na tváři mihl popuzený výraz, ale hned byla zase netečná a zamlklá.

Ta skupina s tím nemá nic společného, řekla si psycholožka. Výrazy, které holčička použila, zněly stejně jasně a přesně, jako by je vyslovil rodilý mluvčí. „Jsi tu?“ zeptala se jí pak.

Tentokrát se neozvala odpověď. Erica pochopila, že ty italské věty se vynořily z hlubší úrovně mysli, a že aby získala další odpovědi, bude muset sestoupit hlouběji i ona.

Zvýšila hlasitost té záhadné radiofonní frekvence o jednu čárku. „Jsi tu?“ zopakovala.

„Bojím se. Je tady tma.“

Její tón prozrazoval nefalšovanou hrůzu. Ale bylo tu ještě něco. A to Ericu zneklidňovalo víc než kterákoli jiná podivnost. Ten hlas jí zněl povědomě.

Fatouin dech se zpomalil. Znovu se uklidnila.

„Mluv se mnou,“ pobídla ji hypnotizérka, ale bezvýsledně.

Holčička se propadla ještě hlouběji. Hypnotizérka se ji rozhodla následovat a zvýšila hlasitost rádia. Fatou tu změnu zaregistrovala a opět zneklidněla.

„Proč se bojíš?“ zeptala se Erica.

„Protože jsem sama,“ řekla holčička.

„Nejsi sama, jsem tady s tebou,“ opáčila terapeutka. Mezitím v ní rostlo absurdní přesvědčení, že ten, kdo mluví, není Fatou.

„Všichni jste byli moc smutní,“ prohlásila zničehonic holčička. „Teď si vzpomínám…“

Erica to nechápala. „O čem to mluvíš?“

„O tom dni, kdy sněžilo,“ řekla. „Když jste mě dali sem.“

„Kam sem?“ zeptala se Erica, zvědavá, ale zároveň vyděšená z možné odpovědi. „Kde teď jsi?“

„Ten den sněžilo a vy jste mě zavřeli do téhle bedny a strčili mě pod zem na hřbitově.“

Erice se udělal knedlík v krku a ztuhla. Přestože bylo čtyřicet stupňů, zničehonic jí byla zima. Jako kdyby sněžilo.

Fatou se rozplakala. Byl to tlumený nářek, slzy jí tekly ze zavřených očí. „Proč jste mi to udělali?“ zeptala se zlomeným hlasem.

Její utrpení bylo skutečné. Erica by ho mohla ukončit, kdyby změnila frekvenci. Ale něco jí v tom bránilo. „Mluv se mnou ještě,“ poprosila ji.

Fatou zničehonic přestala naříkat a její tvář znehybněla jako vosková maska.

Erica zaklela, znovu ji ztratila.

Psycholožce bušilo srdce jako splašené. Nevěděla, se kterým jevem má co do činění. A hlavně nevěděla, jestli tyhle čáry máry, ať už je to cokoli, působí na holčičku, nebo na ni.

Ten hlas jsem už slyšela.

Erica se znovu zadívala na hodnotu uvedenou na tuneru tranzistorového rádia. 723 kilohertzů.

Ať už se na té frekvenci skrývá cokoli, otevírá to přístup k netušeným úrovním vědomí.

Po krátkém zaváhání hypnotizérka zvýšila hlasitost na maximum. Ty podivné zvuky naplnily celou místnůstku a přehlušily hlasy dětí venku i všechen další hluk. Dýchaní Fatou se změnilo, jako by se z jejího nitra někdo zničehonic vynořil, aby popadl dech. Nějaká osoba.

„Jsi tu ještě?“ zeptala se psycholožka.

Ta bytost nic neřekla. Ale Erica věděla, že ať je to kdokoli, je tu pořád s ní. Ráda by jí položila jednu otázku, ale neodvažovala se.

Já tě znám, zopakovala si. *Jak je to možné?*

Jenže nakonec tu větu, která Ericu De Rotiovou uvrhla do té nejbolestivější propasti, vyslovila holčička.

„Mami. Jsi to ty?“

1

Pokaždé když Pietro Gerber poprvé spatřil rodiče nějakého dítěte, stačil mu jediný pohled, aby pochopil.

Okamžitě v jejich očích rozpoznal strach.

Jakožto dětský psycholog už tentýž strach objevil v pohledu příbuzných všech svých malých pacientů. Ze způsobu, jak se na něj dívali, mu bylo jasné, že jestliže zaklepali na dveře jeho ordinace, nikdo jiný jim nedokázal pomoct.

On byl jejich poslední nadějí.

Obvykle se v roli patrona ztracených případů cítil dobře. Pozorně a bez přerušování si vyslechl příběh rodičů, kteří žádali jeho intervenci. A přestože si vždy okamžitě uvědomil, že jim nemůže pomoct, nechal je domluvit.

Ze zkušenosti věděl, že kromě léčby hledají i úctu a laskavost. Proto jim obvykle věnoval tolik času, kolik chtěli.

Nakonec jim sdělil, jestli se případu ujme, nebo ne. Ať už se rozhodl jakkoli, vysvětlil jim, jak funguje hypnotická terapie a proč je léčba pro jejich potomka vhodná, či nevhodná.

Lidé často absolutně netušili, v čem Gerberova práce spočívá.

Většinou měli jen nejasnou představu pramenící z nepřímých svědectví nebo všeobecně rozšířených názorů. Lidové povídačky nemalým dílem přispěly k tomu, že se

kolem hypnoterapeutických praktik vytvořila téměř mystická, ba dokonce magická aura. Což psychologům, kteří se na tohle odvětví specializovali, značně ztěžovalo úkol, protože museli nejdříve vyvrátit všechny omyly a teprve pak mohli konečně objasnit, jakou pomoc můžou nabídnout.

Nicméně Gerber byl ve Florencii známý jako „uspávač dětí“. To jeho odborné pověsti rozhodně neprospívalo, spíš kvůli tomu působil jako nějaký zaklínač, nebo hůř, černokněžník.

A tak mu metoda, kterou se řídil, vždycky připadala nejsprávnější. Nejdřív mluvili rodiče a pak on, aby bylo už od začátku všechno jasné. A nikdy nelitoval, že si poslechl až do konce, co měli na srdci. Nikdy.

Alespoň až do jednoho deštivého a temného zimního rána.

Bylo chvíli po jedenácté. V podkrovní ordinaci pár kroků od náměstí Signorie Pietro Gerber právě dokončil hypnotické sezení s jednou šestiletou holčičkou, která začala dostávat panické ataky poté, co se ztratila v obchodním centru.

Když holčičku doprovodil do čekárny, kde na ni čekala matka, dal jim termín na následující týden a rozloučil se s nimi.

Zpátky ve své ordinaci se Gerber věnoval rutině, která se mezi návštěvami jednotlivých pacientů vždy opakovala. Srovnal houpací křeslo, v němž pomocí elektronického metronomu hypnotizoval své malé pacienty, otevřel okno, aby vyvětral, a odnesl hrnky, z nichž s holčičkou pili lipový čaj. Zatímco je oplachoval v umyvadle na toaletě, pomyslel si, že ten pátek má ještě jedno sezení s dvanáctiletým pacientem trpícím spoustou malých fóbií, které mu brání být stejně bezstarostný jako jeho vrstevníci. Jakmile s ním skončí, po zbytek dne bude mít volno.

Mohl by toho využít a vydat se k Baccanimu, do papírnictví, které už od konce devatenáctého století sídlí v jednom prostoru v paláci Bartolini Salimbeni. Odjakživa si tam kupoval zápisníky s amalfským papírem a deskami z černé kůže, do nichž si během sezení s pacienty dělal poznámky. Vlastnil jich stovky, všechny byly totožné a dokonale seřazené v soukromém archivu, uchovávaném v knihovničce ze šestnáctého století.

Baccaniho obchod byl ideálním místem, kde zapomenout na melancholii nudného pátku. Gerbera nezvykle přitahovala kuličková i plnicí pera, archy papíru, šanony, pořadače a desky, dopisní obálky, krabičky kancelářských sponek, razítka, gumy, tužky a ořezávátka, děrovačky, sešívačky, fixy a zvýrazňovače tisíce barev. Mezi těmi kancelářskými potřebami psycholog živil iluzi, že chaos je možné uspořádat.

Zatímco si v duchu vychutnával chvíli, kdy se uchýlí mezi ty předměty dosud vonící novotou, utřel hrnky utěrkou. Mezitím na toaletě slyšel pleskání deště doléhající z otevřeného okna v ordinaci.

V jeden konkrétní okamžik Gerber pocítil jakési tragické uvědomění, aniž věděl, čeho se týká. Bylo to jako varování před hrozícím neznámým nebezpečím. A hned po něm následoval nevysvětlitelný nepříjemný pocit, připomínající nenadálý poryv ledového větru, který zavane kdovíodkud.

Ale to znepokojení ho přešlo stejně rychle, jako se objevilo, a zanechalo v něm pocit prázdna a zmatenosti. Jelikož si to, co se mu právě přihodilo, nedokázal nijak vysvětlit, pokusil se ošklivé myšlenky zahnat. Aby se zcela vzpamatoval, začal zase uvažovat prakticky. Musí znovu rozdmýchat oheň v krbu, aby se čerstvě vyvětraná ordinace opět vytopila.

S tímto záměrem se do místnosti vrátil. Ale byl tak zadumaný, že si hned nevšiml dvou jedinců v mokrých tmavých pláštěnkách, kteří na něj čekali a smáčeli mu koberec.

2

Pietro Gerber se zarazil. I ti dva vypadali překvapeně.

Přestože toho distingovaného muže a střízlivě elegantní blonďatou ženu, které měl před sebou, nikdy předtím neviděl, okamžitě v nich poznal rodiče.

A v jejich očích strach.

Mladí a pohlední. Podle oblečení a upraveného vzhledu působili jako zámožní lidé. Nebylo třeba se jich ptát, proč přišli. Jejich tváře vypadaly jako bolestné masky, drželi se za ruku.

„Nezlobte se, že jsme sem tak vpadli," řekl ten muž s lehkým španělským přízvukem, aby se omluvil, že ho vylekali. „Vchodové dveře byly odemčené, volali jsme, ale nikdo neodpověděl."

Za to může burácení toho lijáku, pomyslel si Gerber a přivřel křídla okna. „To nevadí," řekl.

Nikdy vchodové dveře nezamykal. Pacienti a jejich doprovod obvykle vstoupili a posadili se v čekárně, kde byl na stěně knoflík propojený s červeným světlem na stropě jeho ordinace, díky němuž mohli ohlásit svůj příchod, aniž narušili probíhající sezení. Ti dva ho nejspíš přehlédli, ale on by si stejně nevšiml, že se lampička rozsvítila.

„Nepamatuju si, že byste si domluvili schůzku," řekl a snažil se neznít nezdvořile. Na telefonní číslo do ordinace odpovídal záznamník s nahraným hlasem, který

vyzýval příbuzné či opatrovníky jeho mladičkých pacientů, ať mu zanechají své osobní údaje a kontakt, a on že se jim ozve. Ale v poslední době Gerber nenarazil na vzkaz, který by tuhle návštěvu ospravedlňoval.

„My jsme si schůzku nedomluvili," potvrdil ten muž. „Ale potřebovali bychom s vámi mluvit."

A ta žena dodala: „Už není čas."

Gerbera to ohromilo. Jednak ta věta jako taková, jelikož vyjadřovala jakousi podivnou naléhavost. Ale především ten tón, protože v něm rozpoznal něco víc než jen obyčejné obavy. Když k těm detailům připočetl jejich upřené pohledy, pochopil, že před ním stojí dva lidé v krizi.

„Pojďte, posadíme se," řekl, přinesl jim dvě židle a sám zaujal místo ve svém křesle Eames Lounge Chair z černé kůže a palisandru.

Muž a žena si sedli a dál se přitom drželi za ruce. Vypadalo to, jako by se báli, že když se pustí, ztratí jeden druhého navždy.

„Za chvíli čekám dalšího pacienta," sdělil jim Gerber, když se podíval na hodinky. „Bohužel vám nemůžu věnovat moc času."

„Pár minut bude stačit," ujistila ho ta žena; možná měla obavy, aby je nepozval na jindy.

Už není čas.

„Jmenuju se Ivo Craveri," představil se ten muž. „Tohle je moje žena Susana."

„Jsme tu kvůli našemu synovi Matiasovi," vysvětlila ona. „Poradili nám, ať se obrátíme na vás."

Jestliže vás poslali za mnou, znamená to, že všichni ostatní selhali, říkal si Gerber v duchu. „Kolik je Matiasovi let a proč si myslíte, že mu můžu pomoct?"

„Je mu devět," řekl otec. „A už nějakou dobu trpí poruchami spánku."

Pak muž vrhl tázavý pohled na manželku, snad aby schválila výraz, který k popisu problému použil. Žena nic nenamítala, ale Gerber vytušil, že za vágností těch slov se skrývá složitější skutečnost. Ti dva chtěli být opatrní; možná se báli, že pokud pravdu podají nesprávným způsobem, on z toho vycouvá.

Psycholog se rozhodl, že na důvod jejich návštěvy se prozatím ptát nebude. Vždy se snažil příbuzné lépe poznat, než přistoupil k problému. „Jaké je vaše zaměstnání?“ zeptal se.

„Jsem vicekonzul Uruguaye,“ řekl Ivo Craveri.

„Já pracuju pro Sotheby’s, jsem znalkyně starožitností,“ řekla Susana.

„Matias je jedináček?“

„Ano,“ potvrdila žena a manžel přikývl.

„My diplomatičtí hodnostáři se musíme neustále stěhovat z místa na místo,“ prohlásil Ivo Craveri. „S početnou rodinou by to nebylo snadné.“

Matias pravděpodobně odnášel rozhodnutí svých rodičů nemít další děti tím, že se veškerá jejich pozornost soustředila jen na něj, což není vždy dobré. „A žijete ve Florencii už dlouho?“

„Asi dva roky,“ vysvětlila Susana. „Od Matiasova narození to bylo naše čtvrté stěhování.“

„Matias se narodil v Montrealu, a když mu bylo jen pár měsíců, přestěhovali jsme se do Bratislavy. Pak jsme žili v Aténách, Andoře a nakonec jsme přijeli sem,“ vyprávěl manžel. „Až mi skončí mandát, zůstaneme v Toskánsku: dostal jsem pracovní nabídku od jednoho nemovitostního investičního fondu.“

„Koupili jsme staré sídlo v Pian de’ Giullari, stále ho rekonstruujeme, ale už tam bydlíme,“ řekla manželka. „Chceme, aby se z něj stal náš první skutečný domov.“

Kopcovitá oblast kolem silnice vedoucí do Imprunety byla proslulá několika historickými sídly, jako je villa Capponi, il Giullarino a il Gioiello, kde zemřel Galileo Galilei. Také tam stál překrásný klášter svatého Matouše v Arcetri. Nemovitosti v této starobylé obci stály horentní sumy.

„Zabydlet se tady bylo snazší, než jsme čekali," pokračovala Susana. „Matias se v nové škole rychle začlenil do kolektivu a hned si našel spoustu kamarádů." Řekla to se špetkou lítosti, jako by se rodinné plány zhatily zničehonic.

„Jaké je Matias dítě?" zeptal se Gerber. „Co ho zajímá?"

„Vždycky byl veselý, sdílný," odpověděl otec. „Hodně sportoval, byl velký fotbalový fanoušek a moc ho bavilo letecké modelářství a komiksy." Mluvil o něm v minulém čase a s hořkostí.

„Vždycky jsme si dávali dobrý pozor na každý aspekt jeho výchovy," zdůraznila Susana. „A nastavili jsme jasná pravidla: žádný mobil, žádné násilné videohry, hlídáme, na co se dívá v televizi, a vzhledem k jeho vášni pro komiksy vždy ověřujeme, že v nich není nic nevhodného pro jeho věk."

„Teď už nechce vycházet z domu," řekl otec sklíčeně, neboť žádná péče ho očividně nedokázala dostatečně ochránit.

„Já jsem byla nucená se spolu s ním zahrabat ve vile," dodala matka.

Navzdory závažnosti posledních prohlášení si Gerber všiml, že manželé už nepůsobí tak napjatě. Pochopil, že jsou připraveni promluvit si o důvodu, který je přivedl až k němu.

„Co se vašemu synovi stalo?"

„Všechno to začalo jednoho úplně normálního rána," spustila Susana. „Snídali jsme a Matias nám vyprávěl svůj

sen. V tu chvíli jsem tomu nepřikládala velkou váhu, ale vzpomínám si, že mě napadlo, že náš syn nám své sny nevypráví skoro nikdy."

„Matias byl klidný," upřesnil otec. „Při vyprávění pil čokoládové mléko a jedl toust s marmeládou."

„Ten sen byl krátký a nebylo ani jasné, co je na něm tak zvláštního, že se nám ho rozhodl vyprávět," řekla Susana. „Matiasovi se zdálo, že je na školní zahradě. Se spolužáky pouštěl letadlo na dálkové ovládání, které jsme mu dali k narozeninám. Vítr letadlo odvál a ono spadlo mezi keře. Matias ho šel hledat a bál se, že se rozbilo, nebo hůř, že ho navždycky ztratil. Ale pak řekl, že ho zahlédl v trní a nebylo rozbité. Zrovna když po něm sahal, zvedl zrak a uviděl před sebou ženu v tmavých šatech a s dlouhými černými vlasy. Pozdravil ji, ale ona neřekla ani slovo. A tak se vrátil za kamarády a tím ten sen skončil."

Gerber si detaily příběhu v duchu poznamenal, ale ještě mu nebylo jasné, jak můžou představovat počátek chlapcových potíží.

„Když nám ten sen vyprávěl, nekomentovali jsme to. Vlastně i on sám po chvíli změnil téma a zdálo se, že tím je ta záležitost vyřešená," prohlásil Ivo Craveri. „Po zbytek dne už jsme na to nemysleli ani o tom nemluvili."

„Úplně jsme to vytěsnili," potvrdila Susana. „Až do dalšího rána."

„U snídaně nám Matias řekl, že se ta černovlasá žena vrátila." Manžel neskrýval svůj neklid.

Ta okolnost Gerbera překvapila, ale snažil se to na sobě nedat znát.

„Druhý sen se od prvního lišil," pokračoval chlapcův otec. „Matias řekl, že jsme byli všichni tři na pláži v Piripolisu, kam vždycky chodíme, když se v létě vrátíme do Uruguaye. Jenže on pak mezi koupajícími se lidmi zahlédl

tu neznámou černovlásku, protože jako jediná měla na sobě tmavé šaty.“

„Matias řekl, že se na nás ta žena dívala. Nebo spíš zírala přímo na něj,“ pokračovala Susana. „Přiznávám, ten druhý sen mě znepokojil. Vzpomínám si, že jsem odložila na stůl šálek s kávou, ale pak jsem si řekla, že je to jen hloupá náhoda.“

„Jenomže třetí den nám syn vyprávěl podobný sen a stejně tak i čtvrtý a pátý den.“ Ivo Craveri vypadal otřeseně.

„Od té doby už se mu o té neznámé ženě nepřestalo zdát,“ řekla Susana.

Ivo vysvětlil: „Matiasovi se zdá o běžných událostech z jeho dětského života. Odpoledne v kině, návštěva zubaře, kurz plavání, utkání ve fotbale. A ve všech těch snech se opakovaně objevuje ona.“

„To nechápu,“ ozval se Gerber. „Je ta ženská postava znepokojivá? Cítil se váš syn někdy v ohrožení?“

„Ne,“ řekl otec. „Podle Matiase ho jen sleduje.“

„Bez jediného slova,“ dodala Susana.

„V jednu chvíli nás napadlo, že lže, že našel způsob, jak si z nás vystřelit. A já mu za to dokonce vynadal,“ přiznal otec a vrtěl přitom hlavou.

„Takové chování u dětí není neobvyklé,“ souhlasil Gerber. Moc dobře věděl, že nejen dospělí jsou schopní sadismu. „Matias vás zkouší,“ vysvětlil psycholog. „To, že mu uvěříte, je pro něj důkazem toho, jak moc ho máte rádi. Jenže jeho požadavek je nesmyslný, i když on si to neuvědomuje. A vy mu nesmíte vyhovět.“ Pokusil se vyjádřit co nejjasněji. „Zaprvé, nevědomí, které vnukává sny, je chaotický systém: opakující se sny existují, ale je nemožné, aby se jeden sen opakoval každou noc skoro ve stejné podobě,“ prohlásil a snažil se působit sebejistě. „Spánek je

velice přesný mechanismus: slouží k očištění naší mysli, k jejímu resetování. Sny jsou pouhými pozůstatky této očistné činnosti. To proto většinu naší onirické aktivity zapomeneme a jen zřídkakdy máme další den ráno co vyprávět. Takže i kdybychom připustili, že se vašemu synovi zdá každou noc tentýž sen, je nemyslitelné, že by si ho naprosto přesně pamatoval." Gerber se domníval, že zněl přesvědčivě, ale uvědomil si, že jeho slovům se nepodařilo obavy páru zahnat.

„Totéž nám říkali i vaši kolegové," ozval se Ivo Craveri, potom co si to vysvětlení trpělivě vyslechl.

„Slýchali jsme to pořád dokola od všech psychologů a psychiatrů, na které jsme se obrátili," potvrdila manželka.

Gerbera to ohromilo. „A navzdory tomu jste přesvědčeni, že Matias mluví pravdu?"

„Jak dlouho podle vás může dítě lhát?" odpověděla Susana otázkou.

Gerber byl zmatený. „Proč, jak dlouho už tahle záležitost trvá?"

„Už je to skoro rok," řekl otec.

Gerber odhadoval, že ten problém přetrvává několik dní nebo maximálně pár týdnů. Ale když uslyšel, že už je to dokonce rok, jeho jistotami to otřáslo. Situace byla vážnější, než se zdálo.

Už není čas.

Nyní ta věta, kterou Matiasova matka na začátku pronesla, dávala smysl. Psycholog pochopil, že chlapcova obsese se proměnila v nefalšovanou psychózu.

„Jde o to, že necelý týden od toho prvního snu už Matias nebyl jako dřív," ozvala se Susana. „Působil čím dál neklidněji, nervózněji. Postupně se uzavřel do sebe, až byl skoro apatický. Už se neusmíval a nechtěl trávit čas

s ostatními. O nic už se nezajímal a jeho známky ve škole se zhoršily."

„Byl podrážděný, odsekával nám. A pokaždé když jsme se k němu pokusili přiblížit, odstrkoval nás," řekl otec.

„Za necelý měsíc nezůstalo po našem čilém a rozzářeném chlapečkovi ani stopy. Nahradil ho někdo jiný," uzavřela to matka.

Psycholog si položil otázku, jestli se pro Matiase jeho lež časem vážně stala skutečností. Stát se to mohlo: spousta dětí o svých fantaziích přesvědčuje sama sebe, až nakonec nedokážou odlišit pravdu od lži. Dosud si vzpomínal na případ pacientky, která jako pětiletá chtěla spát s rodiči v posteli, a tak si vymyslela historku o žluté příšeře s rubínovýma očima, jež žila ve skříni v jejím pokojíčku. Výsledkem bylo, že to podivné stvoření skutečně vyvolala z hlubin svojí psýchy a už se ho nedokázala zbavit. Ani v dospělosti.

Gerber předpokládal, že i Matias nese závažnější následky, než jsou izolace nebo obyčejné změny nálad. „Stalo se ještě něco, že ano?" zeptal se a byl si jistý, že se nemýlí. „Proto jste přišli," prohlásil.

„Jednou v noci spal Matias ve své posteli a začal křičet," prozradila mu Susana.

„Běželi jsme do jeho pokoje a snažili jsme se ho utišit, ale on nepřestával," vyprávěl její manžel. „Trvalo nám dost dlouho ho uklidnit."

„Od té doby Matias každý večer pláče a zoufá si, protože nechce usnout," řekla manželka. „Bojuje se spánkem a co nejdéle mu odolává, až nakonec vyčerpaně padne únavou… A v noci se pak křik opakuje."

Poslední ženina slova zasáhla Gerbera pocitem bezmoci, který z nich sálal. „Matias vám potvrdil, že tu cizí ženu stále vídá?"

Dvojice přikývla. „On jí říká mlčenlivá paní," řekla Susana. „Protože ona nikdy nemluví."

Mlčenlivá paní.

Gerber přemýšlel. Jakmile dítě své strachy pojmenuje, je obtížné je zahnat.

Uvědomil si, že i v očích rodičů ta cizinka už získala rysy skutečné osoby. Tak bylo snazší ji nenávidět. Pravdou bylo, že jí nemohli zabránit narušovat klid jejich jediného syna. A nedokázali ani doopravdy pochopit, z čeho je tvořená. Byl to průhledný nepřítel, kterému nelze čelit. A který přebýval na jediném místě, kde otec a matka nemůžou své dítě chránit. V jeho snech.

„Myslíte, že dokážete Matiasovi pomoct? Myslíte, že dokážete pomoct nám?" zeptala se Susana. Spíš než s nadějí to řekla s odhodláním dostat jasnou odpověď.

Uspávač dětí si vzal pár vteřin na rozmyšlenou. V tom okamžiku si kupodivu vybavil onen pocit, který zakusil chvíli předtím, než se před ním ti dva rodiče zjevili, když na toaletě myl hrnky. Ono nenadálé zachvění, které působilo skoro jako předtucha. Ale tu myšlenku hned zahnal.

Pak vstal z křesla a manželé ho napodobili.

„Myslím, že stojí za to to aspoň zkusit." Když Pietro Gerber ten případ přijal, uvědomoval si, že jeho závazek nebude nepodmíněný. Věděl, že spánkové poruchy jsou často nevědomým odrazem pravých a nefalšovaných traumat a že příčiny je třeba hledat i ve skutečném světě. Tudíž se obával, že se za tím, co se děje, skrývá něco jiného. „Jste si jistí, že mě nechcete upozornit ještě na něco dalšího?" zeptal se.

„To je všechno," prohlásil rozhodně Ivo Craveri.

Zato Susana na okamžik odvrátila pohled, což Gerberovi neuniklo. To krátké, zcela spontánní zaváhání mohlo znamenat jen jedinou věc. Ti dva mu neříkají všechno.

3

„Do pokoje, kde Matias spí, jsem umístil videokameru," řekl Ivo Craveri, zatímco se spolu s manželkou chystal opustit podkrovní ordinaci. „Můžu vám ukázat nahrávky, na nichž se probouzí s křikem."

Gerber zaváhal, ale pak požádal, aby mu je poslali mailem. Dvojice se rozloučila.

Připadalo mu divné, aby otec dospěl tak daleko, že Matiasovy noci dokonce nahrával na video. Jenže pak vzal znovu v potaz, že ten chlapec je jedináček, a tudíž musí snášet extrémně ochranitelský přístup svých rodičů.

Pokračovat po tom setkání v terapii s následujícím pacientem bylo pro psychologa obtížnější, než čekal. V myšlenkách se nevyhnutelně vracel k podivnému vyprávění, které vyslechl chvíli předtím. K tomu devítiletému chlapci. K záhadnému opakujícímu se snu. K černovlasé ženě v tmavých šatech, která ho každou noc chodila navštěvovat.

K mlčenlivé paní.

Po poledni, když se zdálo, že špatné počasí dopřálo Florencii oddech, mohl Gerber považovat svou práci se stálými pacienty za ukončenou a čekal ho dlouhý víkend, který hodlal strávit četbou a poslechem dobré hudby. Mohl by i vyrazit do kina. Jenomže nic z toho nezažene ten

iracionální strach, který v něm po setkání s Matiasovými rodiči postupně narůstal. Čili strach, že ujmout se toho případu byla chyba.

A navíc tu byla i ta předtucha, kterou měl chvíli předtím, než je našel ve své ordinaci, aniž je kdo pozval dál. Ten pocit přirovnal k poryvu ledového větru. Teď měl dojem, že se více podobal něčemu jinému.

Neviditelnému a nechtěnému pohlazení.

Byl by raději, kdyby nebyl pátek, neboť soboty a neděle pro něj představovaly nejprázdnější a nejdelší dny. Neměl rodinu ani přátele ani známé. A dokonce ani partnerku. Ale už došel k přesvědčení, že nedokáže navazovat žádné vztahy mimo okruh dětí, o které se staral, a jejich příbuzných.

Cizinci, kteří klepali na dveře jeho ordinace, aby ho požádali o pomoc, byli jediní lidé, kterým věnoval pozornost. Pro ostatní už jí moc nezbývalo.

Šlo o to, že hypnózu bylo možné právem považovat za atypický terapeutický proces, při němž se vytváří křehké empatické pouto s pacientem. Hypnotizér měl přístup k těm nejskrytějším částem nevědomí, kde se schovávají ty nejhanebnější instinkty, zkaženosti a nepřirozené touhy, o kterých vědomá mysl často neví a ani vědět nemá.

Což platilo i pro děti.

V průběhu let Pietro Gerber zjistil, že v jejich myslích hnízdí nepřiznatelné pravdy. Vzhledem ke své choulostivé roli už pochopil, že nezbytnou podmínkou pro výkon tohoto povolání je samota. A nakonec se smířil s tou vlastní.

Přál by si být jako jeho otec, *pan B.*, první a skutečný uspávač dětí, který dokázal trápení pramenící ze své profese tak umně skrývat, že v očích všech působil oslnivě a laskavě. Zato Pietro byl po čtyřicítce zasmušilý a nedůvěřivý. Nedávno ho napadl výraz, jenž ho dokonale vystihoval. Zádumčivý.

Když mu otec předal štafetu, dostatečně ho nepřipravil na to, co přijde. Při výuce základů toho starobylého a kontroverzního umění *pan B.* zamlčel jeden detail.

Děti znají tajemství, která si dospělí nejsou ochotni poslechnout.

Za vlídným úsměvem *pana B.*, muže, který měl kapsy trenčkotu vždy plné balonků a lízátek, kterému se nikdo nevyrovnal v lechtání a který byl mistrem legračních obličejů, se skrývalo nepředstavitelné uvědomění.

Věděl totiž něco, na co Pietro přišel až mnohem později, když už jeho otec nebyl naživu.

A sice, že v dětské mysli se nachází místo, které vypadá jako lunapark, kde jsou pořád Vánoce. Kde vládne trvalé štěstí, kterému však nelze uniknout. Kde se pohádky z dětství stávají skutečností, ale vy máte přesto podezření, že je v nich něco falešného. Kde máte stále dojem, že vás špehuje něco zlověstného. Kde za sladkou a opojnou vůní nevinnosti vnímáte i jakýsi podivný zápach.

To místo vás nechce nechat jít, protože si vás nárokuje jen pro sebe.

Šílenství dětí je předzvěstí jiného světa, říkával *pan B.* V psýše každého z nich jsou dveře, jež do něj vedou. Jak dítě roste, ty dveře se začínají zavírat. Proto dospělí to místo neznají, zapomněli na něj. A hypnotizérovi, který ty tajuplné pláně prozkoumává, hrozí, že se východ navždy zavře, zatímco on bude stále uvnitř.

Když si člověk nedává dobrý pozor, z dětské mysli se už nikdy nedostane ven.

To byl důvod, proč v době, kdy odpoledne ustupovalo z cesty večeru, Pietro Gerber ještě nezkontroloval svou mailovou schránku, aby se podíval, jestli mu otec Matiase Craveriho skutečně poslal videozáznamy svého spícího syna.

*

Vrátil se domů v sedm večer. Přivítalo ho ticho rozlehlého rodinného bytu umístěného v prvním patře jednoho paláce v historickém centru.

Příliš mnoho místností a příliš mnoho prostoru pro jediného člověka.

Gerber měl vždycky dojem, jako by on sám byl jakýmsi cizorodým prvkem a ten velký byt jen nerad toleroval, že někdo ruší jeho klid.

Svlékl si obnošený mokrý baloňák Burberry a hodil ho na židli v předsíni.

Stará florentská sídla dosud obývaly přízraky dávných nájemníků a Gerberův byt nebyl výjimkou. Jemu by ve skutečnosti soužití s duchy nevadilo. Přestože mu nikdy nedali žádné znamení, občas předstíral, že vnímá jejich přítomnost, aby se necítil tak sám.

„Dobrý večer," pošeptal tichu, tak jako pokaždé, když se vrátil domů. A jako vždycky se z ticha neozvala žádná odpověď.

Vnořil se do pološera. Jeho clarksky zanechávaly na terakotové podlaze cestičku z mokrých šlápot. V pokojích bylo chladno, jelikož mu připadalo jako plýtvání pouštět topení jen pro sebe. Z tří set metrů čtverečních obytného prostoru zabíral sotva dvě místnosti, obývací pokoj a kuchyni, které ležely vedle sebe. K dosažení optimální teploty mu stačilo zapnout elektrická kamínka a zvykl si spát na pohovce.

Otevřel lednici a podíval se, co zbylo z posledního nákupu. Nic moc.

„I tak vám děkuju," řekl prázdným přihrádkám.

Přál by si, aby se duchové, na něž čas od času mluvil jako nějaký ubohý blázen, projevili skrze hmotné dary, aby mu třeba naplnili ledničku, až nebude doma. Ale tohle byl

koneckonců další důkaz, že neexistují. Nebo jim možná jen nebyl dost sympatický.

Přejel rukou po ježatých vousech a usoudil, že se mu těžko podaří poskládat obstojnou večeři.

Zavřel dveře lednice a odfrkl si. Neměl nejmenší chuť jít znovu ven. Měl si něco obstarat dřív, ale zapomněl na to. Jak si předsevzal, po práci šel k Baccanimu, aby si zlepšil náladu.

Jenže kancelářské potřeby nevyvolaly kýžený efekt. Nakonec si nekoupil ani zápisníky z amalfského papíru s černými koženými deskami. Místo aby se vrátil domů, několik hodin se potuloval v lijáku s rukama vraženýma do kapes baloňáku a rozcuchanou hlavu mu chránil jen beztvarý klobouk.

Skoro bezděky se ocitl před Národní knihovnou, pár kroků od baziliky Santa Croce. Uchýlil se do té majestátní knihovny pod záminkou, že se chce schovat před slotou, ale ve skutečnosti měl jiný záměr. Posadil se na jedno čtecí místo, mezi hrstku dalších privilegovaných milovníků vědění. V intimním světle stolní lampičky a za doprovodu uklidňujícího zvuku deště, který se ztrácel v ozvěně studovny, prolistoval lékařský text z roku 1906 o „dětské spánkové horečce“. Kniha obsahovala také vzácnou kazuistiku nočních halucinací, které postihovaly především děti do deseti let. Mnoho případů se podobalo tomu Matiasovu, ale v žádném nebyla zmínka o tak často se vracejícím snu.

Po nepřínosné návštěvě knihovny se konečně odhodlal zamířit domů.

Dělal všechno možné, jen aby oddálil schůzku s mailem od Iva Craveriho. A i teď, když se nacházel v bezpečí domácích zdí, dál prokrastinoval.

Už není čas.

Matiasovi rodiče mi neřekli všechno, opakoval si. A je vyloučeno, že by se sen o černovlasé ženě vracel noc co noc ve stejné podobě. Ten kluk lže.

Ale jestli to lež nebyla, tak o co šlo? Jelikož neznal odpověď, usilovně se na to snažil nemyslet.

Zavolal do *trattorie* na rohu a objednal si trochu polévky. Potom co dal číšníkovi, který mu ji v kovovém nosiči donesl až domů, štědré spropitné, přelil ji do misky a snědl ji usazený u kuchyňského stolu, potichu. Dopřál si i pořádnou sklenici bolgheri. Polévka byla teplá a chutná a vnesla do jeho neklidné duše mír.

Po večeři se Gerber vrátil do obývacího pokoje. Rozsvítil dvě lampičky po stranách pohovky, minul stolek s televizí a videem a zamířil ke stěně s policemi, na nichž byla vyskládaná sbírka VHS. Šlo výhradně o filmy nahrané z televize, na které už nebylo snadné narazit a které kdysi vysílaly pozdě večer komerční stanice nebo si je člověk musel vypůjčit ve videopůjčovně. Nahrávky obsahovaly i reklamní bloky, jež představovaly jakousi doplňkovou zábavu. Gerber při sledování nepřetáčel pásku dopředu. Nevadilo mu se pozastavit u spotů z minulosti a podívat se, jak moc se svět mezitím změnil.

Zatímco bez hnutí stál před policemi, odkudsi z místnosti se ozvala veselá hudbička. Gerbera to rozhodilo a okamžitě se za tím zvukem otočil.

Televize se zapnula sama od sebe.

Na obrazovce se míhaly záběry z reklamy na známý čisticí prostředek, doprovázené jednou z těch znělek, které člověku okamžitě uvíznou v hlavě.

Gerber přemýšlel, jak je to možné, a pohledem začal hned hledat ovladač. Spatřil ho na obvyklém místě, na područce pohovky. Došel pro něj a chystal se televizi vypnout, když vtom si všiml, že vysílané záběry mají tendenci se

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázku z knihy Dům ticha**.**
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.